

Spis treści

I. Rodzaje literackie

Kryteria podziałów literackich. Omów z przykładami . . . 9

1. Liryka

Cechy rodzajowe liryki 12

Co to jest podmiot liryczny, bohater liryczny, podmiot czynności twórczych? Kiedy ich treść jest tożsama? 13

Kreacja i funkcja podmiotu lirycznego w liryce 15

Podaj różne rodzaje metafor – omów ich funkcję literacką . . 19

Scharakteryzuj polskie systemy wersyfikacyjne 22

Co to jest wiersz biały, a co wiersz wolny? Objasnij na przykładach 24

Omów budowę i ewolucję tematyczną i formalną sonetu . . 26

Istota miniatury poetyckiej w twórczości M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej 29

Nowa poetyka i jej funkcje w wierszach T. Różewicza . . . 30

Turpizm jako zjawisko w literaturze 32

Pokolenie współczesności: lingwizm, turpizm, klasycyzm . . 36

2. Epika

Epika jako rodzaj literacki 41

Wyjaśnij pojęcia: świat przedstawiony, fabuła, akcja, wątek, kompozycja 42

Przedstaw różne formy prowadzenia narracji i obecności narratora w utworze literackim 45

Czas fabuły i czas narracji – omów na przykładach 49

Wskaż różnicę między bajką i baśnią. Omów cechy obu gatunków 51

„Beniowski” J. Słowackiego jako poemat dygresyjny 53

„Wichrowe Wzgórza” E. Bronte, czyli jak stworzyć powieść „piekielną” i doskonałą zarazem 55

Nowela – ewolucja gatunku	58
Omów cechy literatury tendencyjnej	60
Bohater literacki doby realizmu i naturalizmu	62
Powieść – ewolucja gatunku w XIX i XX wieku	64
Różne odmiany powieści	66
Kompozycja „Lalki” B. Prusa	69
Powieść historyczna w II połowie XIX wieku	71
Kompozycja „Chłopów” W. S. Reymonta	74
Cechy powieści impresjonistycznej np. „Lorda Jima” J. Conrada	76
„Ludzie bezdomni” S. Żeromskiego jako powieść modernistyczna	78
„Cudzoziemka” M. Kuncewiczowej – cechy powieści psychologicznej	80
Czym jest powieść–parabola w XX w.?	82
„Sto lat samotności” G. Garcii Marqueza jako powieść realizmu magicznego	84
Felieton, esej, reportaż – scharakteryzuj gatunki, wymień znanych Ci przedstawicieli	86
Dokumentaryzm w literaturze polskiej po II wojnie	88
3. Dramat	
Cechy rodzajowe dramatu	90
Tragedia antyczna – kompozycja, cele utworu	91
Objaśnij istotę konfliktu tragicznego	93
Tragedia antyczna a tragedia Szekspirowska	93
Porównaj dramat antyczny z romantycznym. Omów na przykładach	96
Średniowieczne formy teatralne	98
Typy komizmu i ich przykłady w wybranych utworach	99
Funkcja didaskaliów (w „Moralności pani Dulskiej”, „Weselu”, „Szewcach”, „Tangu”)	102
Teatr Wyspiańskiego wobec tradycji antycznej i romantycznej na przykładzie „Wesela”	106
Omów Witkiewiczowską teorię „czystej formy”	108
Przemiany w teatrze i dramaturgii XX-lecia	110
Koncepcja dramatu otwartego na przykładzie „Kartoteki” T. Różewicza	114
„Kartoteka” T. Różewicza wobec tradycji literackiej	115
„Tango” S. Mrożka – teatr absurdu	116

II. Stylistyka

Wyjaśnij pojęcie „retoryka” Co wiesz o największym mówcy starożytnym?	119
Objaśnij, co znaczy „język Ezopowy”?	121
Parafraza i peryfraza – wyjaśnij pojęcia na wybranych przykładach	122
Charakterystyka stylu barokowego na przykładzie wybranych wierszy A. Morsztyna i D. Naborowskiego	124
Dysharmonia i chaos jako zasada kompozycji dzieła literackiego	126
Scharakteryzuj styl wybranego pisarza	128
Wyjaśnij pojęcie synestezji na wybranych wierszach modernistycznych	130
„Moralność pani Dulskiej” G. Zapolskiej – cechy dramatu naturalistycznego	132
Nowatorstwo formalne poezji B. Leśmiana	134
Jak funkcjonuje groteska w utworach? Omów na przykładach	138
Objaśnij pojęcia ironii i paradoksu (zilustruj przykładami)	141

III. Zagadnienia teoretycznoliterackie omówione na przykładach

Gatunki literackie występujące w Biblii	144
Jakie gatunki literackie wywodzą się z antyku? Omów je	146
Gatunki literackie charakterystyczne dla średniowiecza	148
Gatunki literackie występujące w renesansie	151
Jakimi środkami artystycznymi wyrażał swe uczucia J. Kochanowski w „Trenach”?	153
Na wybranym przykładzie omów cechy cyklu literackiego	155
Harmonia jako zasada kompozycyjna w literaturze i sztuce renesansu	157
Oryginalność „Trenów” J. Kochanowskiego	161
Tematy i gatunki literackie charakterystyczne dla polskiego baroku	163
Proza pamiętnikarska i epistolarna w okresie baroku	163
Tematy i gatunki literackie charakterystyczne dla polskiego oświecenia	165
Porównaj bajkę i fraszkę	168
Scharakteryzuj synkretyczne gatunki romantyzmu	168

Omów związek między światopoglądem epoki a wybranymi przez romantyków gatunkami literackimi	171
Gatunki literackie charakterystyczne dla pozytywizmu	174
Cechy pisarstwa Dostojewskiego. „Zbrodnia i kara” jako powieść polifoniczna	176
Realizm i naturalizm – co łączy i co dzieli oba nurty	179
Związek literatury i sztuk plastycznych w okresie modernizmu	181
W jaki sposób tradycja eposu została podjęta w „Chłopach”?	183
Omów różne sposoby charakteryzowania postaci literackich	185
Co to jest aluzja, a co reminiscencja literacka? Jakie jest ich znaczenie w utworze?	186
Retrospekcja i inwersja czasowa; podaj przykłady, omów funkcje	187
Symbol, alegoria, przypowieść – objaśnij pojęcia na przykładach	189
Wykorzystanie form Nieliterackich w literaturze	192
Czym jest literatura pacyfistyczna?	193
Znaczenie tytułu dla interpretacji utworu	196
Znaczenie motto dla interpretacji utworu	198

IV. Elementy wiedzy o kulturze

Estetyka starożytna	201
Scharakteryzuj styl gotycki i styl romański	202
Kontrast jako zasada kompozycji w malarstwie baroku i jej związek ze światopoglądem epoki	204
Charakterystyka przełomu między epokami (średniowiecze/renesans; pozytywizm/Młoda Polska	205
Scharakteryzuj style: barok, rokoko, klasycyzm	209
Klasycyzm i sentymentalizm. Scharakteryzuj obie konwencje oświeceniowe	212
Nobliści polscy w dziedzinie literatury	216
Wyjaśnij pojęcia: impresjonizm i symbolizm	218
Scharakteryzuj style: secesja i surrealizm	221
Nowe prądy w kulturze dwudziestolecia międzywojennego	223
Awangardowość w kulturze – omów na wybranych przykładach	228
Socrealizm – scharakteryzuj tendencje w literaturze i sztuce	229
Czym jest kultura masowa?	232